

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Vigilijs, Festis; & Octauis Sanctorum. Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

SECTIO SEPTIMA.

De Proprio Sanctorum.

SECTIONIS VII. CAPITA XIII.

- 1 De Vigilijs, Festis, & Octauis Sanctorum.
- 2 De Festis Sanctorum Mense Decembri.
- 3 De Festis Sanctorum Mense Ianuario.
- 4 De Festis Sanctorum Mense Februaria.
- 5 De Festis Sanctorum Mense Martio.
- 6 De Festis Sanctorum Mense Aprili.
- 7 De Festis Sanctorum Mense Maio.
- 8 De Festis Sanctorum Mense Iunio.
- 9 De Festis Sanctorum Mense Iulio.
- 10 De Festis Sanctorum Mense Augusto.
- 11 De Festis Sanctorum Mense Septembri.
- 12 De Festis Sanctorum Mense Octobri.
- 13 De Festis Sanctorum Mense Novembri.

De Vigilijs, Festis, & Octauis Sanctorum. Cap. I.

DE his vide in primo Tomo, & in præfatione ad Octuarium Romanum.

2 Historias singulorum Sanctorum, de quibus in Breuiario fit officium, non est huius loci recensere, aliorum & provinciæ, non nostra.

3 Quare, hoc loco tantum est dicendū: Primo, quandonam cuique Sancto, de quo fit officium, sicut assignata Sedes in Calendario Romano; seu quod idem est in Breuiario. Sedem autem intellige eum diem, quo quisque descriptus est in Calendario Romano; quæ Sedes est ita propria cuiusque, ac si eo die obijsset; li-

cet verè alio die obierit, & in diem præscriptum alia de causa translatus fuerit; saluis tamen Rubricis circa diem obitus. Deinde, quo ritu quisque colendus est, & à quo præscriptus. Tertio, qui auctor officij, quod de unoquoq; recitat. Quartο, circa Vigilias, & Octauas quecumque occurruunt notanda.

4 Ut autem asséquamur Primum, citabo Micrologum, qui floruit circa Ann. 1080. tum Durandum, qui circa Ann. 1280. tum Radulphum, qui Calendaria collegit Sanctorum, & obiit Anno 1403. tum Missalia, & Breuiaria M. S. Bibliothecæ Vaticanæ, tum Appendicem M. S. Sacramentarij S. Gregorij, eidem Sacramentario additam non longè post tempora S. Gregorij, quæ in Bibliotheca eadem habetur, & redolent illa M. S. antiquitatem saltem supra trecentos annos, & ultra. Quæ in Sacramentario ipso S. Gregorij habentur in hanc causam, suis locis non omittam. Alios quoque Auctores referam, de quorum fide non videtur dubicandum esse.

5 Ritus vero Duplicis, Semiduplicis & Simplicis officij à quo datus, seu mutatus fuerit, in unoquoque Sanctorum Festa, ex antiquis solus Durandus indicare poterit, qui Duplicium, & Semiduplicium satis distincte meminit lib. 77. cap. 1. Micrologus quandoque indicat; Radulphus parcissime. M. S. Breuiaria expeditabunt multa. Et quidem ante Nicolatum Tertium, pauciora erant Sanctorum Festa cum nouem Lectionibus apud Romanos: ex quibus Pontificum Romanorum martyrum, pleno officio, idest, cum nouem Lectionibus, ait Micrologus. cap. 43. agebantur Festa, ex Decreto Gregor. VII. quo tempore Micrologus viuebat; sed Nicolaus (cuius arate viuebat Durandus) amotis ab Urbe alijs Brevia-

uiarijs, & Missalibus, mandauit, vt adhiberentur tantum Breuiaria Fratum Minorum, vt scribit Radulphus *propof. 22.* indeque omnes libri Romæ de diuinis officijs fuere noui, & Franciscani; contra quos idem Radulphus acriter inuehit, quod plures Sanctos in Calendarium inuenierint, quam antea, & cum nouem Lectionibus; nullos ferè cum tribus, in prædictum Psalterij.

6. Dixi, ex Micrologo, decreuisse Gregor. VII. officia nouem Lectionum, seu plena SS. Pontificibus Romanis Martyribus: quod tamen hodie non est de omnibus in vsu; & negat Radulph. hunc usum *propof. 22.* Sed conciliari possunt hoc modo; quod vel Decretum Greg. VII. non fuit vsu receptum; vel Romæ tantum; non ubique; vel per non usum deinde paulatim per 300. Annos, qui inter Micrologum, & Radulphum intercessere, in aliquibus Festis abrogatum esse. Variorum horum rituum causam attulimus. *Sect. 3. c. 2. n. 1. pag. 16.*

7. Quod attinet ad auctores officiorum quando certos habuerimus, eosdem nominabimus. illos esse auctores putat regulariter Cornelius Schultingius *Tom. 3. Biblioth. Eccles. part. 1.* qui eorumdem SS. Festa decreuerunt. eorum enim auctoritate fuere composita, & edita.

8. Si que ex his nos figerint traditioni Ecclesiæ, auctoritati Pij V. & Sedi Apostolice ea reseruata esse intelligentur. Gregorius creditur eorum auctor, quorum nomina sunt in eiusdem Sacramentario.

9. Denique sequemur Ordinem membrum à Vigilia Sancti Andreae, qui est Ordo Breuiarij in proprio Sanctorum: licet attineat ad finem mensis Nouembris.

De Festis Sanctorum mense Decembri. Cap. II.

Die 29. Nonembris. Vigilia S. Andreæ. Exrat Decretum de Vigil. Apostolorum apud Clem. *lib. 8. Const. Apost. cap. 39.* & Innocen. *II L. de obseruacione. cap. 2.* officij auctor Pius V. est, qui

Vigilijs omnibus addidit Homiliam super Euangelium Missæ, & Orationem eiusdem Missæ; nec antea fiebat de Vigilia, nisi in Missa; quod hoc loco satis sit semel dixisse. officium Missæ huius habetur in Antiphonario Sancti Gregorij, & Orationes in Sacramentario eiusdem Epistola, & Euangel. vt in Comite, seu Lectionario Sancti Hieronimi.

In Aduentu nihil fit de Vigilia, nisi in Missa, quia cedit Vigilia Fer. Aduentus digniori. Missa vero dicitur de Vigilia eum comm. Feriæ, & S. Saturnini; quibus additur quarta, *Fidelium*, si incidat in Feriam secundam, & quinta de B. V. iuxta Rubr. gener.

Saturnini. fiebat de eo officium in Breu. 1550. Venet. edito; nunc à Pio V. decreta est tantum eiusdem commemoratio. Habentur Orationes Missæ omnes in Sacramentario S. Gregorij.

30. Nouembris Andreæ Apostoli Festum à primitua Ecclesia, ex Clem. supra cit. quod Bonif. VIII. decreto firmauit, in honorem omnium Apostolorum. Vide Azör. *part. 2. lib. 1. cap. 24. initio.* Idem Bonifacius Duplicem stabiliuit ritum. Epistola, & Euangelium vt in Comite Hieronymi. Officium Horarum à S. Gregorio I. qui eidem Apostolo impensè addictus erat, fuit compositum, ex Beleth. c. 164. tamen Radulph. *propof. 12.* affirmit, Antiphonas à Gallis compactas. Officium Missæ, præter Communionem, habetur in Aniph. Gregoriano, & in Sacramentario Orationes omnes.

2. Decembri. Bibiana Festum in Breuiar. M. S. antiquissimo Vaticano *Vol. 4753.* Simplex in Breuiar. 1550. Nunc Semiduplex ab Urbano VIII. An. 1628. à quo Oratio, & Lectiones propriae.

4. Barbaræ. in Appendice Vatic. Sacramentarij Gregor. *Vol. 3806.* meminit Manuel *tit. de Ferijs.* testatur Radul. *propof. 17.* à Teutonicis Festum fieri. Simplex erat in Breu. 1550.

5. Sabbae in Breuiar. Vatic. 4760. Radulph. *cit. loco.* Romæ fieri scribit Simplex. in Breu. 1550.

6. Nicolai Episc. in Appendice citata